

Föreningsutveckling i fokus

Mona Groop-Sjöholm

Malin Winberg

Den frivilliga sektorn har en väldigt viktig funktion i samhället. Därför är föreningar värda att satsas på. Föreningar skapar gemenskap och välmående, samt agerar som intressebevakare och är en grogrund för nya idéer. Den frivilliga sektorn har arbetat fram många viktiga samhällsliga förändringar. Föreningsformen erbjuder en möjlighet att mötas frivilligt och otvunget och det i sin tur ger tillfällen för kreativitet och innovativt tänkande. I Österbotten finns en stark tradition av föreningsengagemang. Projektet TALKO Österbotten vill ge föreningar stöd och hjälp för att kunna blomstra i sin verksamhet.

Bygger vidare på insikter från FöreningsKICK

TALKO Österbotten är ett samarbetsprojekt mellan yrkeshögskolorna Centria och Novia som genomförs i svenska Österbotten. Projektet bygger vidare på FöreningsKICK (2016–2018) vars mål var att stärka och utveckla föreningslivet i svenska Österbotten. FöreningsKICK blev väl emottaget och man fick en klar inblick i det österbottniska föreningslivet, både dess glädjeämnen och utmaningar. Genom projektet kom man till insikten att förenings utmaningar ofta handlar om strategifrågor och kommunikation. TALKO Österbotten fokuserar speciellt på dessa områden.

Transnationell projekthelhet

TALKO Österbotten är ett delprojekt i projekthelheten TALKO, där även tre andra delprojekt i Sverige ingår. Dessa genomförs av Leader Höga Kusten (Västerbotten), Leader Lappland 2020 (Lappland) och Leader Polaris (Norrbotten). Samtliga arbetar med utveckling av den ideella sektorn. Projektens olika fokusområden är organisationsstruktur och kommunikation (Talko Österbotten), de ungas delaktighet i föreningslivet (Talko Höga Kusten), trepartssamverkan (Talko Lappland), vilket syftar till att främja en strategisk samverkan mellan förening, företag och kommun, samt den ideella sektorns status i samhället (Talko Polaris). Utgångspunkten för projekten är att det är en utmaning för den ideella sektorn att hänga med i den snabba samhällsutvecklingen. Genom samarbetet har samtliga projekt möjlighet att dra nytta av varandras styrkor, erfarenheter och nätverk. Ett gemensamt material tas fram och kommer att användas och spridas både i Finland och Sverige.

Workshoppar som sätter igång samtal

Inom ramen för TALKO Österbotten utvecklas verktyg för föreningsutveckling med fokus på strukturering, idégenerering och kreativa lösningar både gällande styrelsearbete och övrig föreningsverksamhet. Utvecklingsprocessen av verktyg och workshopkoncept görs tillsammans med föreningar och andra nyckelpersoner. Verktygen har testats genom utvecklingsworkshoppar tillsammans med föreningars styrelser runt om i Österbotten. Vid varje workshop har nya insikter uppkommit och dessa har arbetats in i verktygen. Genom denna process har verktygen tagit form och återspeglar det verkliga behovet hos föreningar.

Verktygen är tillräckligt allmänna för att kunna användas av alla typer av föreningar och ska hjälpa att hitta konkreta och specifika lösningar. Ofta hinner inte styrelser diskutera strategifrågor för man är fullt sysselsatt med praktiska föreningsärenden för att verksamheten ska löpa. När man tar sig tid att träffas och fokusera på utvecklingsarbete i en workshop, kommer värdefulla diskussioner igång och idéer tar form.

I TALKO workshopparna får deltagarna arbeta sig igenom verktygen och de leds genom en process där de analyserar nuläget och därefter konkretiserar utmaningarna de står inför. Workshoppen sätter igång ett arbete som föreningen kan fortsätta på egen hand och ta steg framåt i sin utveckling. Facilitatorrollen är viktig, eftersom facilitatorn förklarar processen, pushar deltagarna att fokusera och öppnar upp också svåra frågor ur ett objektivt perspektiv. Det är även viktigt att de goda diskussionerna och insikterna sedan konkretiseras i en handlingsplan.

Värdefulla möten

TALKO Österbotten arbetar för att hjälpa föreningar att göra verksamheten smidigare och administrationen mer genomtänkt. Smarta metoder kan spara värdefull tid och energi. Administrationen är som en ryggrad – fungerar den så löper även det övriga smidigt och då får man också mer tid för själva verksamheten.

Vi upplever det som väldigt värdefullt att få möta föreningsrepresentanter i många olika slags föreningar i olika kommuner i Österbotten och ta del av både aktuella utmaningar, men också

höra om allt arbete som görs på föreningsfältet. Dessa möten ger idéer både för verktyget och vårt arbete, samt är berikande även på ett personligt plan.

Projektets finansieras av Leader Aktion Österbotten, Svenska kulturfonden, SFV och Svensk Österbottniska samfundet. Projekttiden är 1.3.2019-31.8.2021.

